

Spis treści

1. Wstęp	7
2. Organizacja i zasady wykonywania ćwiczeń w laboratorium metrologii	9
2.1. Zasady organizacji i bezpieczeństwa pracy w laboratorium	9
2.2. Tryb wykonywania ćwiczeń laboratoryjnych	10
2.3. Zasady łączenia układów pomiarowych	11
3. Dokumentacja wyników pomiarów	13
3.1. Sprawozdanie	13
3.2. Przedstawianie wyników pomiarów	14
3.3. Niedokładność, błąd i niepewność pomiaru	16
Literatura	23
4. Ćwiczenia laboratoryjne z metrologii	
– programy, instrukcje wykonywania i testowe pytania kontrolne	25
4.1. Ćwiczenie 1E. Pomiary rezystancji metodami technicznymi i mostkowymi	25
4.2. Ćwiczenie 2E. Pomiary impedancji metodami technicznymi i mostkowymi	47
4.3. Ćwiczenie 3E. Zastosowania oscyloskopu: pomiary okresu, częstotliwości i przesunięcia fazowego	73
4.4. Ćwiczenie 4E. Pomiary mocy czynnej i biernej oraz energii w obwodach jednofazowych	87
4.5. Ćwiczenie 5E. Pomiary mocy czynnej i biernej w obwodach trójfazowych	103
4.6. Ćwiczenie 6E. Pomiary wielkości nieelektrycznych metodami elektrycznymi – pomiary położenia, drogi i prędkości	117
4.7. Ćwiczenie 7E. Pomiary wielkości nieelektrycznych metodami elektrycznymi – pomiary tensometryczne i termometryczne	141
4.8. Ćwiczenie 8E. Przetworniki analogowo-cyfrowe i cyfrowo-analogowe – budowa i zastosowania pomiarowe	169

5. Dodatki	187
5.1. Instrukcja obsługi oscyloskopu HUNG CHANG model 5502	187
5.1.1. Regulatory, gniazda i wskaźniki oscyloskopu	187
5.1.2. Przygotowanie przyrządu do pracy	191
5.1.3. Wyzwalanie	192
5.1.4. Tryb X–Y	193
5.1.5. Kalibrowane pomiary napięć	193
5.1.6. Praca dwukanałowa	194
5.1.7. Pomiary sumy i różnicy sygnałów	194
5.1.8. Funkcje pomiarowe	194
5.1.9. Sonda napięciowa RC	196
Literatura	199
5.2. Instrukcja obsługi oscyloskopu HUNG CHANG model 5604	201
5.2.1. Regulatory, gniazda i wskaźniki oscyloskopu	201
5.2.2. Przygotowanie przyrządu do pracy	206
5.2.3. Wyzwalanie	208
5.2.4. Tryb X–Y	209
5.2.5. Kalibrowane pomiary napięć	209
5.2.6. Praca dwukanałowa	210
5.2.7. Pomiary sumy i różnicy sygnałów	210
5.2.8. Funkcje pomiarowe	210
Literatura	214
5.3. Hallotron i jego zastosowania pomiarowe	215
5.3.1. Zasada działania hallotronu	215
5.3.2. Pomiar indukcji	218
5.3.3. Pomiar natężenia prądu	219
5.3.4. Pomiar mocy czynnej	222
Literatura	225
5.4. Charakterystyki statyczne czujników pomiarowych	227
Literatura	233
5.5. Prądnice tachometryczne	235
5.5.1. Prądnice tachometryczne prądu stałego	235
5.5.2. Prądnice tachometryczne synchroniczne	239
Literatura	242
5.6. Induktosyn liniowy	243
Literatura	248
5.7. Czujniki indukcyjne	249
Literatura	253
5.8. Czujniki termometryczne	255
5.8.1. Rezystory termometryczne	255
5.8.2. Termistory	259
5.8.3. Termometry termoelektryczne	260
Literatura	268

5.9. Czujniki tensometryczne	271
5.9.1. Zasada działania tensometrów drutowych	271
5.9.2. Pomiar odkształceń i sił za pomocą tensometrów	273
5.9.3. Belka zginana jako przetwornik siły	278
Literatura	282
5.10. Zestawienie niektórych jednostek miar wielkości w układzie SI	283
Literatura	285